



CURTEA SUPRĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la restituirea recursului declarat de Tatiana Guzun,
reprezentată de avocatul Serghei Mocanu,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de
Tatiana Guzun împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Basconslux”,
Ecaterinei Moldovean, Nataliei Gașinov și a lui Mihail Dodi privind
declaratul nulității contractelor de vânzare-cumpărare, radierea drepturilor
din registrul de publicitate, evacuarea persoanelor din bunul imobil și
recunoașterea dreptului de proprietate,

împotriva încheierii din 24 februarie 2025 a Curții de Apel Centru

(Dosarul nr. 2r-177/26
NR. PIGD 2-20096709-01-2r-18052026)

Omisiunea depunerii în termenul prevăzut la art. 425 din Codul de procedură
civilă a recursului.

Au examinat anterior cauza judecătoreii:

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (E. Badan-Melnic)
Instanța de apel: Curtea de Apel Centru (A. Panov, L. Bagrin, D. Corlăteanu)

29 iulie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Tatiana Guzun, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu.

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Diana Stănilă, *Președinte*,

Elena Croitor,

Ion Munteanu, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 11 august 2020, Tatiana Guzun, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu a depus cerere de chemare în judecată, concretizată la 20 iunie 2022 împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Basconslux” (în continuare S.R.L. „Basconslux”), Ecaterinei Moldovean, Nataliei Gașinov și a lui Mihail Dodi, prin care a solicitat declararea nulității contractelor de vânzare-cumpărare, radierea din Registrul bunurilor imobile a drepturilor de proprietate, evacuarea persoanelor din bunul imobil și recunoașterea dreptului de proprietate (f.d. 3-4, 132).

2. Prin hotărârea din 15 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Tatiana Guzun.

3. La 15 aprilie 2024, Tatiana Guzun, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu a declarat apel împotriva hotărârii din 15 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri privind admiterea cererii sale de chemare în judecată.

4. Prin încheierea din 26 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Tatiana Guzun, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu împotriva hotărârii din 15 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. S-a acordat apelantei Tatiana Guzun, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu un termen de 10 zile calendaristice din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză pentru depunerea unei cereri suplimentare de apel, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, prezentarea copiilor de pe cererea de apel suplimentară într-un număr egal cu numărul participanților la proces, precum și prezentarea originalului dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 8840 de lei și a taxei de timbru în sumă de 200 de lei, explicându-i-se că cererea de înlăturare a neajunsurilor menționate urmează să fie prezentată și înregistrată nemijlocit în Direcția Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Chișinău în termenul stabilit, iar în caz de neîndeplinire a indicațiilor din prezenta încheiere, cererea de apel va fi restituită de un complet din 3 judecători, la expirarea termenului acordat, fără citarea participanților la proces.

5. Iar, prin încheierea din 24 februarie 2025 a Curții de Apel Centru, s-a restituit cererea de apel depusă de Tatiana Guzun, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu împotriva hotărârii din 15 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

6. La 17 aprilie 2026, Tatiana Guzun, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 24 februarie 2025 a Curții de Apel Centru, solicitând casarea acesteia și remiterea cauzei în instanța de apel, la etapa primirii apelului declarat împotriva hotărârii din 15 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

7. În susținerea cererii de recurs, Tatiana Guzun, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu, și-a exprimat dezacordul cu încheierea din 24 februarie 2025 a Curții de Apel Centru, invocând că recursul împotriva acesteia a fost declarat în termenul prevăzut de lege, întrucât, în lipsa dovezilor privind comunicarea încheierii atacate, termenul de exercitare a căii de atac nu a început să curgă. Totodată, a susținut că instanța de apel a aplicat în mod formal și mecanic sancțiunea restituirii cererii de apel, fără a asigura un just echilibru între respectarea cerințelor procedurale și dreptul de acces la justiție. În opinia recurente, apelul a fost declarat în termen, iar voința de contestare a hotărârii primei instanțe a fost exprimată neechivoc, astfel încât restituirea cererii de apel echivalează cu o denegare de dreptate și cu lipsirea sa de un control judiciar efectiv.

8. Recurenta a mai susținut că încheierea din 26 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău nu i-a fost comunicată în mod legal, întrucât aceasta a fost expediată prin poșta electronică, deși în cererea de apel a indicat expres drept adresă de corespondență cutia poștală, neexistând dovezi privind recepționarea efectivă a mesajului electronic. În aceste condiții, a considerat că termenul acordat pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel nu a început să curgă.

9. Subsecvent, recurenta a invocat că instanța de apel nu a examinat cererea de scutire de la plata taxei de stat și a taxei de timbru și nu a pronunțat o încheiere motivată asupra acesteia, condiționând în mod nejustificat accesul la calea de atac de achitarea taxelor judiciare. De asemenea, a susținut că instanța de apel nu a verificat dacă neexecutarea indicațiilor din încheiere îi era imputabilă, dacă existau circumstanțe obiective care justificau omisiunea și dacă puteau fi aplicate măsuri procedurale mai puțin restrictive, cu încălcarea principiului proporționalității.

10. Recurenta a contestat, de asemenea, abordarea potrivit căreia culpa reprezentantului procesual este echivalentă cu culpa părții, apreciind că o asemenea interpretare este incompatibilă cu standardele Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la interzicerea formalismului excesiv și la garantarea dreptului efectiv de acces la instanță.

11. În consecință, a solicitat casarea încheierii din 24 februarie 2025 a Curții de Apel Centru, pe care o consideră nelegală, arbitrară și disproporționată, întrucât restrânge în mod excesiv dreptul de acces la justiție și transformă dreptul la apel într-unul iluzoriu.

12. La 02 iunie 2026, în adresa S.R.L. „Basconslux”, Ecaterinei Moldovean, Nataliei Gașinov și a lui Mihail Dodi a fost expediată copia cererii de recurs depuse de Tatiana Guzun, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu.

13. Până la data stabilită pentru examinarea recursului depus de Tatiana Guzun, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu, intimații nu au prezentat referințe în care să-și expună opinia asupra argumentelor invocate de recurentă.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

14. Art. 10 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„(1) Sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.”

15. Art. 56 alin.(3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.”

16. Art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.”

17. Art.75 alin.(1), (4) din Codul de procedură civilă:

„(1) În proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.

(4) Actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sînt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.”

18. Art.100 alin.(1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace

care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.”

19. Art.105 alin. (5) din Codul de procedură civilă:

„(5) Citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmânează personal contra semnătură pe cotor. Citația sau înștiințarea adresată unei organizații se înmânează persoanei cu funcție de răspundere respective contra semnătură pe cotor sau, în cazul absenței acesteia, se înmânează în același mod unui alt angajat, considerându-se recepționată de organizație. Dacă părțile și alți participanți la proces sînt reprezentați de avocați, citațiile și înștiințările se expediază la sediul avocaților, recepționarea înlăturînd orice viciu de citare a participanților. Citațiile și înștiințările expediate reprezentanților la adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor se consideră recepționate de către părți și alți participanți la proces.”

20. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

21. Art. 112 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit pînă la ora 24 a ultimei zile din termen. Dacă cererile de apel sau de recurs, documentele sau sumele bănești au fost predate la oficiul poștal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicație înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen.”

22. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

23. Art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă:

„(1) Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

(3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).”

24. Art.424 alin.(2) și (3) din Codul de procedură civilă:

„(2) Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

(3) Încheierile Curții Supreme de Justiție nu se supun niciunei căi de atac.”

25. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

26. Art. 426 alin.(3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

27. Art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă:

a) cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen;

(2) Recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin.(1), printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac.”

28. Art.22 alin. (1), (3), (4) lit.c) și alin. (5) al Codului civil:

„ (1) Se consideră notificare comunicarea unui act juridic sau a unei informații într-un scop juridic.

(3) Notificarea produce efecte din momentul când ajunge la destinatar, cu excepția cazului în care aceasta prevede un efect întârziat.

(4) Notificarea se consideră ajunsă la destinatar:

c) în cazul unei notificări transmise prin poștă electronică sau prin alt mijloc de comunicare individuală, când poate fi accesată de către destinatar; sau

(5) Notificarea se consideră că a ajuns la destinatar după îndeplinirea uneia dintre cerințele prevăzute la alin. (4), oricare dintre acestea este îndeplinită mai întâi.”

29. Art. 48 alin. (1) și (2) al Legii nr. 124 din 19 mai 2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere:

„(1) Dacă semnatarul sau creatorul sigiliului electronic și destinatarul documentului electronic nu au convenit altfel, moment al expedierii documentului electronic se consideră momentul intrării acestuia în sistemul informațional care nu este controlat de către semnatar sau creatorul sigiliului electronic ori de către intermediarul în circulația electronică a documentelor care expediază documentul electronic în numele semnatarului sau al creatorului sigiliului electronic.

(2) Dacă semnatarul sau creatorul sigiliului electronic și destinatarul documentului electronic nu au convenit altfel, momentul recepționării documentului electronic se consideră momentul intrării acestuia în sistemul informațional indicat de destinatar. În cazul în care destinatarul documentului electronic nu a indicat sistemul informațional respectiv, documentul electronic se consideră recepționat din momentul intrării acestuia în sistemul informațional al destinatarului, iar în cazul în care destinatarul nu dispune de un asemenea sistem – din momentul extragerii de către destinatar a documentului electronic din sistemul informațional prin care a fost transmis.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

30. Coroborând dispozițiile art. 425, art. 426 alin. (3), art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, și reieșind din materialele cauzei și temeiurile invocate în susținerea recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide restituirea recursului înaintat de

Tatiana Guzun, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu pentru următoarele considerente.

31. Așadar, învederând prevederile art. 110, art. 112 alin. (3) și art. 113 din Codul de procedură civilă și analizând materialele cauzei, instanța de recurs conchide că, recursul declarat de Tatiana Guzun, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu la 17 aprilie 2026 împotriva încheierii din 24 februarie 2025 a Curții de Apel Centru, este depus peste termenul legal prevăzut la art.425 din Codul de procedură civilă.

32. Aici, cu titlu subsidiar, instanța de recurs notează că normele procedurale referitoare la termenele pentru căile de atac sunt menite să asigure buna administrare a justiției și respectarea, în special, a principiului securității juridice. Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (a se vedea Tricard, ibidem, parag. 29, Nicolae Popa vs România, 9 decembrie 2014, parag. 16, Tence vs Slovenia, 31 mai 2016, parag. 31).

33. Materialele cauzei atestă că Curtea de Apel Centru, în conformitate cu art.100 alin.(1) și art. 105 alin. (5) din Codul de procedură civilă, a expediat încheierea din 24 februarie 2025, prin intermediul poștei electronice, în adresa reprezentantului apelantei Tatiana Guzun, avocatului Serghei Mocanu, la 25 februarie 2025, fapt confirmat prin extrasul din corespondența electronică anexat la dosar (f.d.223).

34. Iar această modalitate de notificare a actului judecătoresc emis, se încadrează în rigorile art. 100 alin.(1), art. 105 alin.(5) al Codului de procedură civilă în coroborare cu art. 48 alin. (1) și (2) al Legii nr. 124 din 19 mai 2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere și art.22 alin. (1), (3), (4) lit.c) și alin. (5) al Codului civil.

37. Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, termenul de atac al încheierii din 24 februarie 2025 a Curții de Apel Centru a început să curgă din data de 26 februarie 2025 și a expirat la 12 martie 2025.

38. Astfel, Tatiana Guzun, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu nu a îndeplinit condițiile impuse de legiuitor și nu a declarat recursul cu respectarea termenului prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs fiind depusă abia la 17 aprilie 2026, mult prea târziu.

39. Deși recursul a fost depus cu încălcarea termenului legal instituit de legiuitor, Tatiana Guzun, sau reprezentantul acesteia, avocatul Serghei Mocanu nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului în temeiul și condițiile prevăzute la art. 116 din Codul de procedură civilă, opinând că recursul a fost exercitat în termen, întrucât, în lipsa dovezilor privind comunicarea încheierii din 24 februarie 2025 a Curții de Apel Centru, termenul de declarare a recursului nu a început să curgă.

40. Aici, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pe parcursul examinării cauzei în prima instanță și instanța de apel Tatiana Guzun, a fost reprezentată de avocatul Serghei Mocanu, care este o persoană abilitată și calificată, jurist, dispune de licență de avocat și se prezumă că cunoaște prevederile legale referitoare la modul și termenul de declarare a recursului împotriva încheierii judecătorești, iar conform art. 1 al Legii cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, trebuie să pledeze și să acționeze în numele clienților săi, să practice dreptul, să apară în fața unei instanțe judecătorești sau să consulte și să reprezinte în materie juridică clienții săi, acțiuni însă omise de către acesta. De altfel, în conformitate cu art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, culpa reprezentantului este echivalentă culpei părții.

41. Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, în condițiile speței nu sunt aplicabile dispozițiile art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, or, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit doar în cazul când persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea sa de a exercita acest act de procedură în interiorul termenului legal.

42. Instanța de recurs reliefează că, participanții în proces, având cunoștința de dispozițiile legale și de actele de dispoziție emise de instanțele judecătorești, urmează să se conformeze acestora și să facă uz de drepturile lor procedurale cu diligență.

43. Totodată, instanța de recurs relevă prevederile art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, conform cărora participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

44. Buna-credință prezumă inclusiv că, partea este obligată la intervale rezonabile de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarelor despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea lor și să respecte termenele prevăzute de lege.

45. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recurenta nu a dat dovadă de diligență în realizarea drepturilor sale.

46. Iar, admiterea spre examinare a unui recurs după expirarea termenului stabilit de lege, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 CEDO, ceea ce este inadmisibil.

47. În acest sens, instanța de recurs reține și practica CtEDO, potrivit căreia reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în special, a principiului securității juridice. Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (a se

vedea Tricard, ibidem, parag. 29, Nicolae Popa vs România, 09 decembrie 2014, parag. 16, Tence vs Slovenia, 31 mai 2016, parag. 31).

48. Din considerentele menționate și având în vedere că Tatiana Guzun, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu a declarat recursul peste termenul legal instituit de legiuitor, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide restituirea recursului declarat, circumstanță ce împiedică examinarea acestuia în fond, or, în caz contrar s-ar aduce atingere dreptului părții adverse la un proces echitabil consacrat de art. 6 CtEDO.

49. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Restituie recursul declarat de către Tatiana Guzun, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu împotriva încheierii din 24 februarie 2025 a Curții de Apel Centru.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Diana Stănilă

Judecători

Elena Croitor

Ion Munteanu